

TEHNIKA ÜLİKOOOL

Esmaspäev
30 (1490)
1. detsember 1997
Hind 1 kr

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht

Tallinna Tehnikaülikooli infopunkt Tartusse

Teisipäeval, 2. detsembril avatakse TTÜ Tartu infopunkt. Infopunkti avamiseks on koostööd teinud Tehnikaülikool, Tehnikaülikooli Vilistlaskogu ja Eesti Inseneride Liit.

Infopunkti eesmärkideks on:

- TTÜs õppimise ja enesetäiendamise võimaluste tutvustamine ja lähimas tulevikus ka üliõpilaskandidaatide nõustamine.
- Meie õppe- ja teadusmaterjalide levitamine, firmade teavitamine Tehnikaülikooli institututes ja katsekodades tehtava uurimistöo ja pakutavate teenuste kohta.
- TTÜ Vilistlaskogu propageerimine, uute liikmete värbamine ja Tehnikaülikooli Lõuna-Eesti vilistlaste kaasamine Vilistlaskogu tegevusse.

- Eesti Inseneride Liidu tegevuse tutvustamine ja liidu uudiste levitamine.

- Eesti volitatud inseneri kutse taotlejate nõustamine.

- Tartus ja Lõuna-Eestis elavate ja töötavate tehnika- ning majandusharidusega inimeste kokkuvimine omavahelise suhtlemise tihendamiseks. See aga elavdaks kahtlemata kohapealset elu ja tõstaks kohalike haritlaste eneseteadvust, edendades nõnda regionaalpoliitikat laiemaski mõttes.

Tartu infopunkti avamise päevakorras on rektor **Olav Aarna** avasõna ja professor **Leo Mõtuse** ettekanne *Tehnikaülikoolist, vilistlastest ja inseneridest*. Vilistlaskogu poolse saatesõna in-

fopunkti tööle ütleb ka TTÜ Vilistlaskogu juhatuse esimees, Eesti Telekom peadirektor **Toomas Sõmera**.

Eeldatavasti osalevad kutsututena Tehnikaülikooli jaoks tähtsal üritusel ka Tartu linnapea **Roman Mugur** (lõpetanud meie mehaanikateaduskonna 1973) ja Tartu volikogu esimees **Väino Kull** (energeetikateaduskonna vilistlane, lõpetamisaasta 1969).

Et TTÜ Tartu infopunkti idee on realiseerumas õigel ajal, näitab ka Vilistlaskogusse saabunud avaldus-kiri Tartu Forseliuse Gümnaasiumist (vt 6. lk).

TTÜ pressiteenistu:

Tehnikaülikoolis toetas TALO hoiatusstreiki sadakond töötajat

Neljapäeval, 27. novembril üleriigilised mõõtmised haaranud õpetajate, kõrgkooli õppejõudude ja teenistujate, kultuuri- ja teadustöötajate tunniajaline hoiatusstreik (ajakirjanduse andmeil osales kokku üle 16 000 õpetaja) jõudis ka meie ülikooli.

Kella 9-10 kogunes VI korpuse auditooriumi sadakond õppejõudu, teenistujat ja raamatukogu töötajat, nõudmaks EV valitsuselt tööväärilisemat palka. Kahjuks olid ajalehe "Äripäev" ajakirjanikud enne läinud, kuni auditoorium

täis sai. Seetõttu jõudis selle lehe lugejateni ka pisut üleolev informatsioon peamiselt ülikooli raamatukogu naistöötajatest, kes TALO juhi **Toivo Roosimaa** ettekande peale heakskiitvalt pead noogutasid. (Äripäev, 28. nov) Ilmselt on ärimeste häälekandja töötajatel puudulik kujutlusvõime: kindlasti ei suuda nad ette kujutada, et Eesti Teknikaraamatukogu staatuses oleva ülikooli raamatukogu kõrgharitud bibliograafid võiksid hakkama saada keskmiselt 2500-kroonise palgaga

(alus: TTÜ rektori ettekanne augustikuise nõukogu lahtisel üldkoosolekul). Keskmine: st, osa neist saab sellestki vähem. Aga ka raamatukogu naistöötajad maksavad üüri ja kasvatavad lapsi – sellest samast palgast.

(Muide, Tehnikaülikooli teenindava koristuserafirma paremate töötajate palk ei jää eelpoolnimetatud palganumbriks väga palju maha. Ja sealsed naistöötajad pole sellega samuti rahul.)

Järgneb 6. lk

Lühiteated

6.-8. novembril

viibisid kantsler Jüri Tanner ning Täienduskoolituse keskuse juhataja Jaanus Kiili Prantsusmaal Lyonis SEFI inseneride täienduskoolituse töörühma regulaarsel aastaseminaril. Koos kolleegidega enamikust Euroopa maadest arutati, kuidas parandada inseneride erialast täiendõpet, millised on selleks kõige efektiivsemad viisid ja vahendid, kuidas tugevdada erinevate ülikoolide ja firmade omavahelist koostööd koolitusprotsessis. Kolleegidega Soome tehnikaülikoolidest vaeti võimalusi korraldada üks osa järgmisest SEFI aasta-koosolekust meie ülikoolis.

10.-11. novembril

korraldas TTÜ arvutitehnika instituut Piritas purjesordikeskuses rahvusvahelise teaduskonverentsi NORCHIP 97. Tähelepanuväärne on, et esmakordselt toimus see konverents väljaspool Põhjamaid, tunnustades Eestis tehtava arendus- ja teadustöö taset ning rahvusvahelist mainet.

Vt täpsemalt lk 3 prof R.Ubari kirjutist.

26. novembril

pidas Teaduste Akadeemia majas Toompeal avaliku loengu akadeemia välisliige Henn-Jüri Uibopuu (Salzburgi ülikool, Austria). Teema: *Mis on rahvusvaheline õigus*.

27. novembril

valiti Mustpeade Majas Miss TTÜ 1998. Õhtujuht oli Mart Taniel, mängisid New Murphy Band, Catherine & The Boys, Riho Sibul & Ukareda. Õhtu külaline oli Elektra.

Korraldaja BEST-Estonia telefonil vastas järgmisel päeval automaat, mistõttu infot tulemuste kohta ajalehe trükkimineku ajaks hankida ei õnnestunud.

3. detsembril

kell 10 KBFI saalis Akadeemia 23 maailma ühe juhtiva teadusesse investeerija (suurpankuri) hr Niils O. Taube loeng "Making business on research. Lessons from the past, suggesting for the future".

Täpsem info: Enn Mellikov, Materjaliteaduse ja geeni/biotehnoloogia keskus.

Reedel, 12. detsembril kell 15 aulas sügissemestri lõpuaktus.

ASTUSIME PÄEVASESSE, SATTUSIME ÕHTUSESSE ÕPPESSE

Kui me 1996. aastal ülikooli sisseastumiseks dokumendid esitasime, teadsime, et sooritame eksamid Tallinna Tehnikaülikooli päevasesse õppesse. Esimese semestri möödumisel lisandus tunniplaan kaks õhtuse õppega päeva. Nüüd, 1997. aasta sügissemestril aga tabas tõeline šokk. Selgus, et neljale päevale jaotatud tunniplaani toimuvad kolmel päeval tunnid õhtupoolikul !!! Kahel päeval lõpevad tunnid kell 21.00 ja ühel kell 19.15.

Kuidagi koomiline situatsioon tekkis härra Ojaste loengus. Loengu alguses kommenteeris ta, miks paljud loengud õhtusele ajale üle viidi. Nimelt siis saavat õhtuse õppe üliõpilased külastada päevase õppe loenguid. Nagu iga õppejõud, tahtis temagi saada ülevaadet õpilaskonnast, kes kavatsevad loengutest osavõtta. Härra Ojaste palus käed üles tõsta päevase õppe üliõpilastel – silma järgi hinnates paistis olevat umbes 150 kuulajat, seejärel aga õhtuse õppega üliõpilastel, keda oli 3. Sellest tõstatub küsimus, miks peavad 150 õpilast kannatama 3 pärast. Antud juhul võib paralleelsele tõmmata ütlusega: "Miks minna otse, kui saab ka ringiga!".

Hillar Palamets (Tartu Ülikooli ajaloo õppejõud) rääkis "Ajalootunnis", et antiikülikoolides õpetati tähtsaid aineid enne kella ühte päeval ja seejärel toimusid sekundaarsed ained. Hommikul omandab õpilane õpitu kiiremini ja paremini (eriti umbes 10.00 -12.00) kui pärastlõunal.

Kas tõesti peavad ehitusvaldkonna tunniplaani koostajad ülikoolis õpetatavaid õppeaineid tähtsusetuteks, sest ainukesed ained, mida saab enne kella ühte päeval, on rakendusmatemaatika ja ehitusmaterjalide praktikum (EAE tunniplaani alusel).

Sooviksime saada vastust küsimusele, kas ülikooli seadustes ei leidu mingit punkti, millega reglementeeritaks loengute toimumise ajad ja ka hulgad, mis toimuvad päevase õppega üliõpilastele õhtusel, kui mitte öelda *õisel* ajal?

Vastust ootavad üliõpilased

VASTUS ÜLIÕPILASTELE

Saan aru teie murest ja olen ka samal arvamusel, et hommikul omandab õpilane õpitu kiiremini ja paremini kui pärastlõunal, rääkimata õhtusest või õisest ajast. Teile koostatud tunniplaan on tõesti erandlik ja mitte üliõpilassõbralik paljudele päevases õppevormis õppijatele. Samas on ka neid päevase õppevormi üliõpilasi, kes kõrvuti õpingutega töötavad ja kellele õhtupoolne õppetöö on sobivam.

Otsuse võimalust mööda ühitada õhtuse ja päevase õppevormi õppetööd võttis TTÜ rektoraat vastu paar aastat tagasi. Pole ju näiteks eriti ratsionaalne pidada paralleelselt samu loenguid, millega kaasneb kohe õppetöö kulutuste kasv (tuleks suurendada õppejõudude arvu, sest ka teie kirjas mainitud kolmele õhtusele tudengile tuleb loengud ikkagi pidada). Kuna ülikool töötab piiratud ressursidega, tuleks vähendada muid kulutusi, muuhulgas kulutusi ka õppetöö kaasaegsele tehnilisele varustatusele. Piiratud on samuti ülikooli auditooriumite fond. Otsuse põhjendamiseks võiks tuua muidki tegureid, palun aga otsuse "ohvritel" mitte võtta asja nii, nagu sooviks keegi teiega haiba nalja teha. Samadel kaalutlustel lõpetati alates 1996. aastast vastuvõtt õhtusesse õppevormi.

Ehitusvaldkonna tunniplaani koostajad ei pea ülikoolis õpetatavaid õppeaineid tähtsusetuteks, kuid just ehitusvaldkonna õppetöö võimaldas suuremahulist õhtu- ja päevaõppe ühildamist. Tunniplaani koostamise eel on alati püütud välja selgitada elujõulised õhtused rühmad, paraku pole õpikonna kantseleil alati usaldusväärseid andmeid üliõpilaste plaanide kohta, tunniplaan koostakse aga enne õppingukavade esitamist (siit ka teie kirjas toodud suhe 150 : 3, mõnel teisel loengul võib see suhe olla teistsugune). Üheks võimaluseks oleks osa õppetöö üleviimine laupäevasele hommikusele ajale, aga see ei meeldiks kindlasti mitte kellelegi.

Vastus teie kirja lõpus esitatud küsimusele: ülikooli seadustes ei leidu punkti, millega reglementeeritaks loengute toimumise ajad ja ka hulgad, mis toimuvad päevase õppega üliõpilastele õhtusel ajal.

Jaan Vörk

Õppe- ja teadusosakonna juhataja

Rahvusvaheline konverents ja magistrakraadid

23. detsembril saab transistor, mille põhineb kogu tänapäevane infotehnoloogia, 50aastaseks. Seda sündmust tähistavana võib vaadelda 10.-11. novembril Tallinnas toimunud rahvusvahelist konverentsi "Norchip 1997", kus esinesid 10 riigi teadlased ettekannetega uusimatest tulemustest elektroonika-, arvutustehnika ja telekommunikatsiooni valdkonnas.

Tallinn oli konverentsipaigaks valitud tunnustamiseks Eestis tehtava teadustöö taset ja rahvusvahelist mainet. Viimase tõenduseks oli tervelt viis ettekannet TTÜ arvutitehnika instituudist.

Ettekannetest

Erilist äramärkimist väärrib magistrant Jüri Põldre ettekanne krüptoprotsessorist — Eesti esimesest ülikeerukast integraalskeemist, mis hiljuti valmis TTÜ ja Küberneetika Instituudi koostöona. Ettekande kaasautoriks TTÜ matemaatika instituudi dotsent Ahto Buldas. Põldlasuurune ligi miljon transistori sisaldav mikroskeem vastab keerukuselt personaalarvutites kasutatavale 386 protsessorile. Seade võimaldab salastatud sidepidamist läbi avalike infokanalite ja peaks huvi pakuma nii laiale tarbijaskonnale (politsei, kaitsevägi, pangad, mobiiltelefonide kasutajad) kui ka Eesti tööstusele perspektiivse toote näol.

Väga kõrgetasemeliseks peeti allakirjutanu poolt juhitud digitaalsüsteemide verifitseerimisele ja testimisele pühendatud sektiooni, kus mitme maailmas laiema tuntud spetsialisti kõrval esitasid ühise ettekande ka arvutitehnika instituudi doktorant Jaan Raik, magistrandid Gert Jervan ja Antti Markus ning allakirjutanu. Tehisintellekti tungimisel igapäevaellu muutub inimene üha sõltuvamaks arvutustehnikast ja eeskätt tema töökindlusest. Seetõttu peab arvutitehnika projekteerimine käima käsikäes testimise ja vigade diagnoosimisega. Nimetatud ettekanne käsitles uutset lähenemisviisi, mis võimaldab diagnostikaprotseduure oluliselt kiirendada.

Digitaalsüsteemide automatiseeritud projekteerimise tööriistade loomisele oli pühendatud kolm ülejäänud ettekannet arvutitehnika instituudist. Äsja doktorikraadi kaitsnud dotsent

Kalle Tammemäe ja teadur Jüri Udre käsitlesid tark- ja riistvara koosdisaini probleeme, Rootsis doktoritööd kirjutas Peeter Ellervee esitas väga huvitava võrdleva ettekande kõrgetaseme sünteesi heuristilistest algoritmidest ja instituudi vanemteadur Liilia Kaširova rääkis informatsiooniteooria rakendamise võimalustest madala energiatarbega kontrolleri sünteesil.

Diskussioonist kõrghariduse teemal

Üheks huvipakkumaks sündmuseks konverentsil oli elektriinseneride haridusele pühendatud diskussiooniring, kus poleemilise ettekandega esines ka TTÜ elektroonikainstituudi direktor prof Mart Min. Jäid kõlama arvamused, et õppetöö peaks olema seotud nii teadusuuringute kui ka reaalsete tööstusprojektidega, et kursuseprojektides tuleks viljelda meeskonnatööd ("teamwork") ja teemad tuleks kujundada interdistsiplinaarsetena, kaasates juhendamisse õppejõude eri teaduskondadest. Nõustuti sellega, et äärmiselt vajalik oleks igal üliõpilasel veeta vähemalt üks semester mingi võõrriigi ülikoolis, laiendamaks nii oma erialast kui ka üldkultuurilist silmaringi. Ja ülikooli eksistentsile globaliseerivas ühiskonnas loeti lausa mõõdapäasmatuks korraldada rahvusvahelisi kursusi (või kursuse mooduleid) mingitel konkreetsetel erialadel, mis oleks ühtlasi samuks ülikoolide rahvusvahelise koostöö suunas. Ei tohiks jaanalinnuna silmi kinni pigistada fakti

ees, et internet toob peagi tudengile kätte kõige kõrgetasemelisemad loengud *online*, mis tähendab, et varsti võivad auditoriumid tühjaks hakata jääma, kui professor ei suuda end atraktiivseks teha tänase teabetulva keskel, mis kosena peale vajub.

Kaitsmata magistrakraadidest

Konverentsil esines meilt ridamisi doktorante ja magistrante, kel väitekirjad veel kaitsmata. Mõnel on kraadiõpe küll pooleli, mõnel aga kaitsmise tähtaeg juba möödunud. Eesti esimese ülisuure mikroskeemi loonud ja sellest ettekande pidanud Jüri Põldre on TTÜ magistrant. Oma suurepärase tulemusega on ta Tehnikaülikoolile aga ometi "karuteene" valmistanud, jättes magistrantide vormistamise loometöö kõrval "ootelehele". Tehnikaülikool saab nüüd ministeeriumilt vähem raha, sest ülikooli magistrantuur töötab halvasti — üks magistrant on jätnud oma töö õigel ajal kaitsmata. Tõsi, kaitsmata töid on rohkemgi, aga põhjusi ju ei uurita. Ei uuri ministeerium ka seda, millised teadmised ja oskused on magistrandid juba enne kaitsmist endaga kaasa ühiskonda viinud...

Äraseletamatud on ministeeriumi ametnike poolt üleöö loodavad rahastamiskriteeriumid. Aga kui need selgeks saavad, eks siis ülikoolidki kohane. Pole ju raske magistrakraade massiliselt tootma hakata, langetades latti või lihtsustades protseduure, kui on teada, et ministeerium jagab raha "peade" arvu järgi. Aga kas suuremaid numbreid produtseeriv magistrantuur automaatselt ka kvaliteedi tagab?

Eesti riik on juba muutunud ühedimensiooniliseks, mõõtes kõike üksnes rahaga. Aga kõik siin ilmas ei ole üheselt mõõdetav... Haridust ja teadust nagu iluuisutamistki ei saa mõõta sentimeetriga. Ning seemet kulub põllul ikka rohkem, kui kasvama läheb ja õisi tuleb. Põlludki on erinevad. Aga külvata tuleb — igale põllule.

Raimund Ubar

Arvutitehnika instituudi professor

Soome üliõpilased kaitsesid lõputöid TTÜ-s

Väljasõiduistungil Tallinna 14. novembril kaitsesid oma lõputöid üle paarikümne Helsingi Kõrgema Tehnikakooli elektroenergeetika suuna üliõpilase. Istung algas juba "Georg Otsal" ja pärast lühiekskursiooni meie ülikooli peahoonesse jätkus energeetikute majas. Kaitsmisel osalesid ka meie energiatehnika valdkonna üliõpilased ja elektroenergeetika instituudi õppejõud.

Lõputööde teemad olid huvitavad ja teemade valik lai – heitvete biogaaside kasutamisest elektri tootmiseks ja päikeseenergeetikast optiliste kaablite kasutamiseni ja kolmandate harmooniliste sumbutamiseni elektrijaotusvõrkudes.

Kuna tegemist oli rakendusinseneridega, oli ka tööde sisuline tase mõnevõrra praktiliseme meie lõpetajate omadest. Esile tuleb tõsta Soome tudengite enesekindlat ja vaba esinemist ning tööde head vormilist külge.

Ametlikule osale järgnenud ühisel banketil arutati edasise koostöö ning üliõpilaste vastuvõetavuse võimalusi Helsingisse, sealhulgas Helsingi Kõrgema Tehnikakooli energeetikalaborite kasutamise võimalusi meie üliõpilaste poolt. Soome ja meie üliõpilased lõpetasid istungi tujuküllaselt "Hollywoodis"

Väljasõidu istungi initsiaatoriteks olid Helsingi Kõrgema Tehnikakooli õppejõud,

elektroenergeetika magister **Sampsa Kupari** ja TTÜ Elektroenergeetika instituudi dotsent **Tiit Metusala**. Soome poolt osalesid veel Helsingi Kõrgema Tehnikakooli elektroenergeetika suuna juhataja **Tapio Kallasjoki**, laboratooriumi juhataja **Aitti Makkonen** ja vanemlektor **Pekka Sahlberg**.

Üritusega jäid rahule nii Soome üliõpilased kui meie omad. Viimastele andis see hea pildi Soome rakendusinseneride ettevalmistuse tasemest. Mõlemad pooled loodavad edasisele tihedamale koostööle.

Peeter Raesaar
Elektroenergeetika instituut

Teabepäev Tartu Ülikoolis

21. novembril korraldas Tartu Ülikooli Teabetalitus infopäeva maakonnalehtede ajakirjanikele. Kirjutavat pressi üle kogu riigi esindas 14 kohalesõitnud ajakirjanikku. Ülikooli Teabetalitus oli neile igakülgse informatsiooni andmiseks kõvasti pingutanud.

Kõigepealt peeti ülikooli nõukogu saalis pressikonverentsi, mida juhtis TÜ pressinfo peaspetsialist **Andres Toode**.

Esimesena sai sõna rektor prof **Peeter Tulviste**. Ta peatus pikemalt ülikooli päevaprobleemidel, mis aga *vaevale ja valule vaatamata*, nagu ta väljendus, sisaldavad ühtaegu ka head ja vähem head. Näiteks sel aastal läbisäänud *professorite valimine*: olnud küll rahulolematust, nurinat ja etteheiteid, et kehtestatud kriteeriumid olla liiga ranged, kuid ometi on professorkond Tulviste sõnul nüüd märksa tugevam kui enne.

Teisena mainis rektor *kuratooriumi* tõelist käivitumist selle aastanumbri sees. Kuratoorium on asutus, mis ideaalis reguleerib suhteid ülikooli ja ühiskonna vahel. *Varem see töövorm ei saanudki õnnestuda, kuna 6-7 aastat tagasi polnud huvigrupid ühiskonnas veel välja kujunenud*, nentis rektor Tulviste. Praegu huvigrupid funktsioneerivad ja ka kuratooriumi liikmed on oma koha ja eesmärgi teadvustanud.

Samuti kõneles rektor *sihtasutusest ülikool*. See on peamise rõhu oma tegevuses asetanud stipendiumide süsteemi täiustamisele. *Ka avatud ülikooliga*, mis olla kenasti käima läinud, oli Tulviste rahul.

Murede poole pealt märkis rektor esimesena *tudengite elamistingimusi*. Nende markantsemaks näitlikustamiseks olid ühiselamute haldajad koguni värvialbumi kokku pannud ja valitsevad jubedused n-ö puust ette eksponeerinud. Ühiselamute kapitaalremondi jaoks vajab ülikool 150 miljonit krooni. Kust seda raha saada, selle üle arutelu käib ja mitmeid erinevaid ettepanekuid on tehtud. Kõige passiivsem asjapool siinjuures on nagu ikka riik.

Et kaasa rääkida üle-euroopalises tööjaotuses, peab korralikult funktsioneerima ülikooli *tehnoloogiakeskus*. Iga ülikool, kes ei taha manduda ja soovib olla rahvusvaheliselt võimekas ning läbilöögivõimeline, peab otsustama, missugused on tema tippalad, ja neid rahvusvahelisel haridusturul pakuma. Tehnoloogiakeskuse täiustamine ja vastavusse viimine internationaliseerimise nõuetega on ka TÜ esimesi päevaülesandeid. Tehnoloogiakeskust juhatab muide endine haridusminister **Jaak Aaviksoo**.

Rektor rääkis tagasisaamisel olevatest kinnistutest ja ülikooli varade majandamisest. Ka kuulsid kokkutulnud muljeid Palermo kõrgharidusteemaliselt konverentsilt.

Mõned mõtted sealt allakirjutanu märkmikust: "See aeg, kus riik esitas ülikoolile tellimusi, on möödas", "Eluaegset stabiilset töökohta ei ole ega tule", "Ülikooliharidus ei kindlusta töökohta, vaid annab mõtteviisi."

Kuluaarides olid kolleegid Tulvistele ette heitnud, et kui mujal maailmas

ülikoolid vastandavad end riigile, siis miks Tartu Ülikool lojaalne on? TÜ rektor vastanud seepeale: "Me alles ehitame oma riiki, kelle suhtes ealojaalsust üles näidata."

Üliõpilaste vastuvõtust möödunud ja eeloleval aastal ning jagunemisest maakonniti rääkis õppe- ja üliõpilasosakonna juhataja **Lea Michelson**. Tartu ülikool võtab tudengeid vastu ka Türi ja Pärnus. Aastaks 2003 loodetakse enda ümber koondada 12 000 üliõpilast. Hea oli tänava see, et magistriõppesse oli konkurss. Doktorioppesse seni konkursi olnud ei ole, lõpetas sel aastal doktorioppe aga 31 uut doktorit. Kokku on doktoreid TÜ-s aastail 1991-1997 *produtseeritud* 200 ringis, neist umbes 50 n-ö uue aja doktorid.

Välisüliõpilasi on hetkel 337, kõige suurema esindatusega on vastavas tabelis riik *Finland* – 251 tudengit. Ühe üliõpilasega on esindatud Suurbritannia, teised riigid mahuvad sinna vahele. Kõige rohkem välisüliõpilasi õpib filosoofiateaduskonnas.

Tartu Üliõpilasküla juhatuse esimees, rektori abi **Ene Seidla** rääkis pikemalt üliõpilaste majutusmuredest. Ta ütles, et me ei peaks võrdlema välisriikide üliõpilaste elamistingimusi meie omadega, kuna mujal maailmas ei ole tudeng nii vaene. Ta suudab maksta korraliku elamise eest, kasutades rahaallikatena stipendiume, laenu, grante jm garantiisid. Praegu aga püüab ülikool kergendada tudengite elamist ühiselamuis sellega, et maksab küttele dotatsiooni 2-3 miljoni krooni ulatuses aastas. Ülikooli ühiselamutes, kus on kirjade järgi

(Üli)õpilaskoha maksumus 1997

Haridusministeeriumi teaduse ja ülikoolide osakonna andmetel

Kooli tüüp	Õppureid	Raha kokku (tuh EEK)	Raha õppuri kohta (EEK)
1. Munitsipaalkoolid	215245	804671	3738
2. Riigikoolid	4684	141714	30255
3. Kutseõppeasutused*	20562	286456	13931
4. Rakenduskõrgkoolid	2704	66545	24610
5. Ülikoolid	20162	466297	23128
* Põllumajandusministeeriumile alluvate koolideta			
1. Eesti Muusikaakadeemia	450	20592	45760
2. Eesti Merehariduskeskus	768	32263	42009
3. Eesti Kunstiakadeemia	537	20409	38006
4. Viljandi Kultuurikolledz	197	6149	31214
5. Tartu Ülikool	8078	204529	25319
6. Tartu Õpetajate Seminar	275	6901	25093
7. Eesti Põllumajandusülikool	2166	53509	24704
8. Tallinna Tehnikaülikool	6235	119983	19243
9. Virumaa Kõrgkool	272	5049	18562
10. Tallinna Pedagoogikaülikool	2696	47275	17535
11. Tallinna Meditsiinikool	515	8279	16076
12. Narva Kõrgkool	232	3455	14892
13. Tartu Meditsiinikool	373	5025	13472
14. Rakvere Pedagoogikakool	183	2413	13186
15. Tallinna Pedagoogiline Seminar	613	7676	12522
16. Kohtla-Järve Meditsiinikool	183	2122	11596
17. Tallinna Majanduskool	732	7328	10011

2800 kohta, elab 8800 üliõpilast. Lisaks kapitaalremondi ootusele on kavas ka uue maja ehitamine.

Tartu Ülikooli Vilistlaskogust kõneles juhatause liige **Toomas Hiio**. Tema sõnul on Vilistlaskogu tekkimas võistlejana juba olemasolevatele seltskondadele nagu üliõpilasorganisatsioonid ja korporatsioonid. Praegu on Vilistlaskogul 350-400 liiget ja eksisteeritakse regionaalsete koondistena. Liikmemaks on 50 krooni, pensionäril 25 krooni aastas.

Hiio märkis lõpetuseks, et hetkel päevakorras olevat peahoone fassaadi võõpamise kampaaniat pole vaja siduda ametliku

Vilistlaskoguga, vaid mõne üksiku vilistlase isikliku algatusega.

Ülikooli ajalehte "*Universitas Tartuensis*" tutvustas toimetaja **Varje Sootak**, koostööst meediaga rääkis **Andres Toode**. Ülikooli 7-liikmelist Teabetalitust tutvustas selle juhataja **Katre Raik**. Ülikooli info läheb Teabetalituse kaudu majast välja a) faksiga, b) internetiga, c) e-mailiga, d) samalaadsete teabepäevade kaudu ja e) alles viimases järjekorras on loota, et ülikooli peal oleks näha mõnd suure lehe ajakirjanikku. Siis peab juhtunud olema midagi skandaalset. Vabariiklik press saab aga nagunii vajaliku teabe Tartu

Ülikoolist kätte iga päev ülikooli siseinfo ja eelinfo põhjal, mida teabetalituses koostab põhikohaga töötaja.

Pressikonverentsile järgnes ülikooli *välja tehtud* lõuna, kus muude teemade seas arutati näiteks seda, et Eesti vajab n-ö kvaliteetlehte, kuhu ülikoolide jm teadus- ja õppetöölaine materjalgi sobida võiks. Kes seda lehte rahastama peaks, jäi esialgu selgusetu.

Pärast lõunat sõidutati ajakirjanikud tutvuma vastvalminud *Juridicumiga*, s.o õigusteaduskonna oma majaga. Seal ei olnud muud teha kui õhata: *nagu Euroopas*.

Urmi Reinde

Tehnikaülikooli ajalooliste isikute tähtpäevi

100 aastat tagasi, 28. novembril 1897. a sündis Tallinnas **Richard Andreas Ambros** - rootsi päritoluga Eesti teedeasanduse eriteadlane ja organisator, arvukate publikatsioonide autor. Ta lõpetas 1924. a Tallinna Tehnikumi ehitustehnika erialal ja 1937/38 täiendas end Stockholmis Kuninglikus Tehnikaülikoolis teede ja vesiehitiste osakonnas. 33 aastat oli R. Ambrose elu ja töö seotud TTÜga: üliõpilasena a-il 1922-24 prof O. Maddisoni assistent, 1942-44 õppeülesande täitja,

1946-58 hüdrotehnika ja geodeesia kateedri dotsent ning autoteede kateedri juhataja 195872. R. Ambros töötas 30. a-il vastutavatel ametikohtadel Harjumaa maavalitsuses ja teedeministeeriumis. Ta kuulus ÜS "Raimla".

R. Ambros suri 7. juunil 1981. a Tallinnas.

Rubriiki koostab

Imbi Kaasik

"Tahame tehnika eriklassi!"

TTÜ Vilistlaskogu
Hr Toomas Sõmera

Tartu linnas ja kogu Lõuna Eestis on tehnikaõpetuse osakaal ja populaarsus gümnaasiumides pidevalt vähenenud. Seetõttu on ka Tallinna Tehnikaülikooli sisseastujad põhiliselt Tallinnast ja Põhja-Eesti. Ilmselt on see tingitud TTÜ vähesest populariseerimisest Lõuna-Eestis.

Tartu Forseliuse Gümnaasium omab kogemusi tehnikaaõpetuses. 20 aastat oli koolis autoõpetuse eriklass. Ka praegu on õppekavas tehniline joonestamine.

Soovime moodustada Tartu Forseliuse Gümnaasiumis TTÜ abiga tehnikaklassi, mis oleks analoogne Tallinna Tehnikagümnaasiumi klassiga. Õpetuse suunitlus võiks olla mehaanikaalane.

Samas võiks luua ka TTÜ infopunkti, kus õpilased saaksid vajalikku teavet ülikoolis õpetatavate erialade kohta. Infopunkt võiks teenindada kogu Lõuna-Eesti gümnaasiume. Kuna vilistlased on olnud põhilised TTÜ tutvustajad koolides, loodame Teie abile tehnikaklassi moodustamisel.

Tartu Forseliuse Gümnaasiumi direktori

Paul Lääne volitusel

vanemõpetaja Uno Vaher

Tehnikaülikoolis toetas TALO hoiatusstreiki sadakond töötajat

Algus 1. lk

Eesti Kõrgkoolide Ametiliitude Ühenduse *Universitase* levitatud infolehel on lõpetuseks öeldud:

"1997. kokkuleppes (EV valitsuse ja TALO vahel – *toim*) on punkt: 1998. a töötasu läbirääkimised lõpetatakse 15. 09. 1997. Täna on läbirääkimised katkenud, mille tulemusena on lahendamata 1998. a töötasud."

Sel põhjusel korraldatigi hoiatusstreik. Mida saavutati või saavutamata jäeti,

näitab aeg. Kurb on vaid konstateerida, et Haridusministeeriumi, haridusministri ja istuva valitsuse poolt kostab ohtralt põhjendusi laadis *raha ei ole raha ei ole raha ei ole*. Õpetajad, õppejõud ja kultuuritöötajad on siiski natuke liiga tark seltskond, leppimaks sedavõrd primitiivse põhjusega juba mitu aastat. Mida on tehtud selleks, et raha oleks ja raha tuleks, oleks märksa konstruktiivsem kuulamisaines.

TALO ja *Universitase* töötajate ning streigis osalevate mõtteid vahendanud

Urmi Reinde

INSENERIKULTUUR EESTIS

4.-5. detsembril

TEHNIKAÜLIKOOI PEAAHOONES

Esimesel päeval (neljapäeval kella 10-13) esinevad ettekannetega O. Aarna, E. Siirde, M. Saat, T. Tiidemann, I. Kleis, V. Reedik, H.-A. Velner, V. Kuhlbach, A. Kull ja A. Ots, A. Viikna. Kella 14-17 esinevad S. Tamul, V. Mägi, M. Kalm, G. Kiiwet, O. Vaarmann, R. Mägi, H. Lubi, P. Arro, T. Rang.

Teisel päeval (reedel kella 9-11.30) esinevad A. Adamson, E. Reinsalu, L. Uibopuu, Ü. Lumiste, E. Siirde, H. Hödrejärvi, A. Juske, H. Hendre, H. Pitsner. Kella 12-13.30 esinevad A. Pärna, V. Mägi, A. Jaani, I. Pihlak, A. Mäesalu, H. Hendre.

Viies ja viimane istung algab reedel kell 14.00. Sõna saavad V. Kuhlbach, A. Jaani, H. Hinrikus, U. Veismann, V. Mikkal, R. Einasto, E. Reinsalu ja Ü. Tärno.

Järgneb konverentsist kokkuvõtete tegemine.